

پرسش های که مکرراً در مورد مرض سگ
دیوانه سوال میشوند

(FAQs)

فهرست عناوین

- بخش اول: برای مردم عام 4
- سوال اول: مرض سگ دیوانه چیست؟ 4
- سوال دوم: انتقال مرض سگ دیوانه چگونه است؟ 4
- سوال 3: چگونه باید زخم را که از سبب گزیدن سگ دیوانه به میان می‌آید تداوی نمود؟ 5
- سوال 4: چه را باید با زخم که توسط گزیدن سگ حیوان به میان آمده انجام ندهیم؟ 6
- سوال 5: مرض سگ دیوانه در انسان چگونه انکشاف مینماید؟ 6
- سوال 6: کدام فکتور ها بالای پیشرفت مرض سگ دیوانه تاثیر دارد؟ 6
- سوال 7: برای پیشرفت مرض سگ دیوانه در سگ ها و پشک ها نیاز به چقدر مدت میباشد و نیز حیوان مبتلا به مرض برای چقدر وقت زنده باقی میماند؟ 6
- سوال 8: علایم مرض سگ دیوانه در سگ های کدام ها اند؟ 7
- سوال 9: اعراض و علایم مرض سگ دیوانه در انسان ها چیست؟ 7
- سوال 10: آیا برای مریض مرض سگ دیوانه تداوی مشخص وجود دارد؟ 7
- سوال 11: آیا مرض سگ دیوانه همیشه کشنده است؟ 8
- سوال 12: آیا به طور ساده مشاهده سگ و یا پیشک مصاب به مرض برای 10 روز بی‌دون اینکه تداوی برایش آغاز گردد توجیه دارد؟ 8
- سوال 13: بعد از گزیدن تحت کدام شرایط باید واکسین ضد مرض سگ دیوانه گرفته شود؟ 9
- سوال 14: اگر شما توسط یک سگ واکسین شده گزیده شوید آیا در این صور گرفتن واکسین سگ دیوانه ضروری میباشد؟ 10
- سوال 15: آیا در صورت گزیدن توسط یک موش نیاز به وقایه بعد از معروض شدن میباشد؟ 10
- سوال 16: در صورت گزیدن توسط شوپرک چه باید کرد؟ 10
- سوال 17: در صورتیکه شیر یا محصولات شیر حیوان منتن استفاده شود آیا ضرورت به وقایه بعد از معروض شدن است؟ 10
- سوال 18: آیا مصرف گوشت یک حیوان منتن سبب انتقال مرض میگردد؟ 10
- سوال 19: آیا چنین دوز واحد واکسین موجود است که میتواند برای همیشه در مقابل مرض سگ دیوانه معافیت را به میان آورد؟ 10
- سوال 20: آیا امکان وقوع مرض توسط واکسین مرض سگ دیوانه وجود دارد؟ 11
- سوال 21: به منظور جلوگیری و کنترل مرض سگ دیوانه چه باید کرد؟ 11
- سوال 22: جدول واکسین برای واکسین نمودن سگ های کوچک خانگی چیست؟ 11
- بخش 2: برای کارمندان صحنی 12
- سوال 1: گزیدن یک حیوان باید چطور تداوی گردد؟ 12
- سوال 2: از چه چیزها باید در مورد زخم های که از سبب گزیدن به میان آمده جلوگیری کرد؟ 12
- سوال 3: استطببات وقایه بعد از معروض شدن با سگ دیوانه (PEP) چیست؟ 12
- سوال 4: چگونه میتوان واکسین مرض سگ دیوانه را به منظور تامین مصونیت و تاثیر ان نگهداری نمود؟ 13
- سوال 5: آیا واکسین مرض سگ دیوانه و امینوگلوبولین را میتوان به خانم های حامله و شیرده تطبیق نمود؟ 14

- 14.... سوال 6: در کشورهای اندیمیک مرض سگ دیوانه باید از کدام واکسین های ضد مرض سگ دیوانه استفاده صورت گیرد؟
- سوال 7: فواید مقایسوی استفاده از واکسین های عصری مرض سگ دیوانه کدام ها اند؟ 14
- سوال 8: واکسین های که از طرف سازمان صحتی جهان سفارش شده کدام ها اند؟ 15
- سوال 9: جدول زمانی معیاری واکسینیش برای وقایه مرض سگ دیوانه چطور است؟ 15
- سوال 10: آیا رژیم کوتاه مدت داخل جلدی PEP-ID موجود است؟ 17
- سوال 11: کدام موارد باید در اثنای تطبیق واکسین های عصری مرض سگ دیوانه در نظر گرفته شود؟ 17
- سوال 12: آیا نیاز است که برای واکسینیشن داخل جلدی قوت واکسین (Potency) را مد نظر بگیریم؟ 18
- سوال 13: در صورتیکه دوز داخل جلدی واکسین مرض سگ دیوانه کوچکتر باشد چه تاثیر خواهد داشت؟ آیا این میتواند از معروض شدن مرض سگ دیوانه محافظت نماید؟ 18
- سوال 14: امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه (RIG) چیست و چگونه از ان استفاده به عمل میاید؟ 18
- سوال 15: آیا حین تطبیق ERIG نیاز به آزمایش حساسیت جلدی میباشد؟ 19
- سوال 16: در صورت تطبیق RIGs باید کدام اقدامات احتیاطی را مدنظر گرفت؟ 19
- سوال 17: آیا نیاز به اجرا تست انتی بادی در مریض که واکسین سگ دیوانه را گرفته باشد میباشد؟ 21
- سوال 18: آیا واکسینیشن مرض سگ دیوانه دارای اعراض جانبی است؟ 21
- سوال 19: آیا در مدت تطبیق واکسینیشن مرض سگ دیوانه مضاد استتبابات و یا محدودیت غذایی وجود دارد؟ 21
- سوال 20: اگر برای PEP یک دوز واکسین استفاده شده باشد و دوز دوز اخری ان دریافت نگردد. آیا این ممکن است که طریقه تطبیق واکسین مرض سگ دیوانه تبدیل گردد (داخل جلدی یا داخل عضلی) 22
- سوال 21: آیا بعد از PEP امکان عدم موفقیت وجود دارد؟ 22
- سوال 22: اگر یک شخص واکسین شده توسط یک سگ مصاب بار دوم گزیده شود، جدول زمانی واکسینیشن ان چگونه میباشد؟ 22

مرض سگ دیوانه یکی از قدیمترین مرض در جهان شناخته شده است. تا هنوز هم تداوی برای مریض که به بمرض سگ دیوانه مبتلا و اعراض آن نمایان شده باشد در دست نیست. از سبب هراس تاریخی و تزریق درناک واکسین سگ دیوانه در گذشته (واکسین انساج عصبی که بالای بطن تطبیق میگردد) بین مردم ابهامات وجود دارد.

این پرسش های که مکرراً سوال میشوند یک تلاش است تا در مورد این مرض پاسخ های قابل پذیریش و به اساس شواهد تهیه دیده شود. با وجود آن که تلاش گردیده تمام حالات ممکنه را در بر گیرد، ولی به خواننده توصیه میگردد که این پرسش های که زیادتیر سوال میشوند شاید جامع و فراگیر نباشد و در صورت که شک ایشان رفع نشده باشد با یکی از متخصصین مرض انتانی/ مرض سگ دیوانه مشوره نماید.

این پرسش های که زیادتیر سوال میشوند در دو بخش ارایه میگردد. بخش اولی معلومات را برای مردم عام تهیه میدارد. بخش دوم معلومات را برای عرضه کننده گان خدمات صحتی در بر میگردد تا بفهمند در مورد زخم های که از سبب حیوانات بالقوه به میان میاید چه باید کرد و نیز بالای تطبیق واکسین بیماری سگ دیوانه تمرکز نماید.

بخش اول: برای مردم عام

سوال اول: مرض سگ دیوانه چیست؟

مرض سگ دیوانه از امراض است که توسط حیوانات به انسانها انتقال میابد که عامل آن یک وایرس است. علایم کلینیکی مرض سگ دیوانه دو است- عصبانی شدن و فلج. تخرشیت عصبانی در انسانها یکی معمولترین علامه مرض سگ دیوانه میباشد.

سوال دوم: انتقال مرض سگ دیوانه چگونه است؟

وایرس مرض سگ دیوانه بالای سیستم عصبی پستانداران حمله مینماید. این به شکل ابتدایی توسط لعاب حیوانات در صورت که یک فرد را بگزد و یا هم خراشیدگی را به بار آورد انتقال میکند. مرض توسط زخم ها یا شگاف های جلد و یا هم از لیسیدن یا تماس دهن یا بینی نیز انتقال یافته میتواند.

96% مرض سگ دیوانه در جنوب شرق آسیا توسط سگ ها به میان میاید، واقعات انتقال مرض توسط پشک ها، میمون، ربا، گرگ، شغال ها و دیگر حیوانات گوشت خور نیز گزارش داده شده است. انتقال مرض توسط موش و میمون به ندرت واقع میگردد. اسب ها و خر ها در صورت مصاب بودن به بیماری وحشی و تهاجمی میباشند. گاوها و گاو میش های مصاب به بیماری مردم را نمیگزند. ولی در موقع معاینه کردن حیوانات که از دهن شان لعاب میریزد از احتیاط کامل کار گرفته شود. بعضی اوقات مالدارن مرض سگ دیوانه را با مرض تبق، سبیتسمی هیموراژیک یا اختناق مغالطه مینماید و شاید تلاش نماید تا با دستن خویش ادویه برایشان تطبیق نموده با ایرس منتن گردد.

چنین راپور های مبتنی بر شواهد وجود ندارد که نشا ندهنده انتقال مرض سگ دیوانه توسط مصرف شیر واقع شود. کارگران که حیوانات را تسلیخ مینمایند و با مغز و دیگر اعضای منتن در تماس میایند شاید در معرض خطر باشند، ولی از سبب مصرف گوشت پخته واقعات انسانی به وقو نه پیوسته.

انتقال مرض سگ دیوانه از طریق پیوند قرنیه و یا دیگر عضو نادر ولی امکان پذیر میباشد. چنین انتقال در مریضان که پیوند قرنیه را اخذ کرده بودند و یا افرادی که در این اواخر پیوند اعضا جامد و یا انساج او عیوی را اخذ کرده اند مشاهد گردیده است. به همین منظور باید از مریضان که از سبب اسفلایتس (ورم مغز) سگ دیوانه و یا هر مرض عصبی به تشخیص نامعلوم فوت نموده باشد نه باید پیوند اخذ گردد.

سوال 3: چگونه باید زخم را که از سبب گزیدن سگ دیوانه به میان میآید تدوای نمود ؟

اگر یک انسان توسط یک حیوان گزیده شود:

- زخم باید فوراً همراه با صابون و آب پاک برای 10-15 دقیقه شسته شود. در صورت که صابون در دسترس نباشد تنها با آب شسته شود. این یک قدم موثر کمک های اولیه در مقابل مرض سگ دیوانه میباشد.
- در صورت موجودیت زخم باید زخم با الکل 70%/ایتانول یا پایودین-ایودین به طور مکمل پاک شود
- هر چه زودتر باید مریض جهت تداوی بیشتر به تسهیل صحتی یا مرکز صحتی فرستاده شود.

سوال 4: چه را باید با زخم که توسط گزیدن سگ حیوان به میان آمده انجام ندهیم؟

اجتناب نماید:

- تطبیق مواد مخرش مانند پودر مرچ، عصاره نباتات، اسید و القلی بالای زخم
- پوشاندن زخم توسط پانسمان و بنداز

سوال 5: مرض سگ دیوانه در انسان چگونه انکشاف مینماید؟

وایرس مرض سگ دیوانه بعد از دخول به قسمت های پایینی جلد (انساج تحت الجلدی) حرک میکند، و یا هم از عضلات به سوی اعصاب محیطی حرکت مینماید (مانند عصاب که بیرون از دماغ و نخاع شوکی موقعیت دارد)

وایرس به سرعت تخمینی 12-24 ملی متر به امتداد اعصاب به طرف دماغ و نخاع شوکی حرکت مینماید. شخص منتن وقتی علامت سلوکی و کلینکی را نشان میدهد که ویراس به دماغ رسیده باشد. دوره تفریح مرض بین چند روز و چند ماه میباشد و گاهی هم 1 سال طول میکشد.

سوال 6: کدام فکتور ها بالای پیشرفت مرض سگ دیوانه تاثیر دارد؟

فکتورهای که بالای پیشرفت مرض سگ دیوانه تاثیر میگذارد عبارت اند از:

- نوعیت معروض شدن
- شدت گزیدن
- مقدار وایرس ها مرض سگ دیوانه
- نوع حیوان حمله کننده
- چگونگی سیستم معافیتی ساحه گزیده شده
- موقعیت قسمت گزیده شده- زخم های سر و گردن و هم زخم های که در ساحات به وقوع پیوسته اند که دارای ریشه های زیادی عصبی باشند مانند انگشتان. در این صورت دوره تفریحی کوتاه تر میباشد و علت ان تقرب تلقیح وایرس به انساج عصبی میباشد.

سوال 7: برای پیشرفت مرض سگ دیوانه در سگ ها و پشک ها نیاز به چقدر مدت میباشد و نیز حیوان مبتلا به مرض برای چقدر وقت زنده باقی میماند؟

دوره تفریح ان بین چند روز و چند ماه میباشد، ولی مدت میان مرض و مرگ 1-7 روز تفاوت میکند

سوال 8: علایم مرض سگ دیوانه در سگ های کدام ها اند؟

مرض در سگ مصاب به مریضی از روی تغییر سلوک نارمل ان شناخته میشودبه مانند

- گزیدن بیدون تحریک
- خوراک اشیای غیر نارمل مانند چوب، ناخون ها، مواد غایبه و غیره
- دویدن بیدون کدام دلیل
- تغییر در آواز، عوعو کردن خشن، و یا هم توانایی **ل** آواز کشیدن را نمیداشته باشد
- ازدیاد لعاب کف دار در زاویه دهن- مگر هایدروفوبیا (هراس از آب) موجود نمییباشد.

سوال 9: اعراض و علایم مرض سگ دیوانه در انسان ها چیست؟

مرض سگ دیوانه در انسانها دارای اعراض و علایم ذیل میباشد:

- درد و خارش قمست گزیده شده (در 80% واقعات)
- تب، کسالت، سردرد که 2-4 روز دوام مینماید
- هایدروفوبیا (هراس از آب)
- عدم تحمل در برابر سروصدا، روشنایی و هوا
- هراس از وقوع مرگ
- قهر، تخرشیت و افسرده گی
- فرط فعالیت
- در مراحل بعدی شاید دیدن اب سبب تشنج در گردن و گلو شود
- مدت مریضی به طور معمول 2-3 روز میباشد، ولی در صورت که مراقبت جدی صورت گیرد شاید 5-6 روز و یا هم بیشتر دوام نماید

سوال 10: ایا برای مریض مرض سگ دیوانه تداوی مشخص وجود دارد؟

زمانیکه مرض سگ دیوانه به وقوع ببیوندد تداوی مشخص وجود ندارد. بیدون اینکه مریض را آرام نگهداریم، از تشوشات درد فزیکو هیجانی شان جلوگیری نمایم چیزی بیشتر نمیتوان انجام داد.

- مراقبت کننده باید توسط وسایل محافظت فردی از انتقال مرض توسط گزیدن، ترشحات غشا مخاطی و زخم های جلوگیری نماید

- مریض را در یک اتاق آرام نگهدارید، از روشنایی کم استفاده نمایید و از منبهات که سبب تشنجات و اختلاجات میگردند جلوگیری نماید (صدا بلند، هوا سرد)
- جهت تسکین مریض هر 4-6 ساعت بعد برایشان دیازپیم 10 ملی گرام همراه با 50-100 ملی گرام کلوردیازپیم تطبیق نماید اگر ضرورت احساس شود مورفین میتواند تشنج عضلی و تهیج را کنترل نماید
- تغذیه از طریق دهن معمولاً ناممکن میباشد. مایعات داخل وریدی باید تطبیق گردد

سوال 11: آیا مرض سگ دیوانه همیشه کشنده است؟

مرض سگ دیوانه که توسط وایرس کلاسیک سگ دیوانه به میان میآید تقریباً 100% کشنده است و در هیچ گوشه دنیا تداوی مختص آن در دست نیست.

در جهان فقط 7 واقعه صحت یابی افرادی که به مرض سگ دیوانه مصاب بودند درج گردیده است که ایشان مراقبت های جدی نرسنگ را گرفته بودند. نزدیک همه آنها قبل از معروض شدن واکسین مرض سگ دیوانه /وقایه را گرفته بودند که شاید همین وقایه مسیر مرض را تغییر داده باشد. فقط یک واقعه که توسط گزیدن شوپرک به وقوع پیوسته بود واکسین قبل از معروض شدن را تطبیق ننموده و ایشان زنده باقی ماند. ولی این مرض از سبب وایرس کلاسیک سگ دیوانه واقع نگردیده بود.

سوال 12: آیا به طور ساده مشاهده سگ و یا پیشک مصاب به مرض برای 10 روز بیدون اینکه تداوی برایش آغاز گردد توجیه دارد؟

نه خیر. در کشورهای که در آن مرض سگ دیوانه در سگ ها و پیشک ها شیوع وسیع دارد این حتمی است که تداوی آغاز گردد و برای 10 روز تحت مشاهده قرار داده شود. اگر در دوران مشاهد حیوان سالم باقی ماند وقایه بعد از معروض شدن به رژیم قبل از

معروض شدن تبدیل گردد به این معنی که واکسین اخذ شده و در این صورت به منظور جلوگیری از مرض سگ دیوانه خواهد بود (در صورتیکه گزیده شود).

سوال 13: بعد از گزیدن تحت کدام شرایط باید واکسین ضد مرض سگ دیوانه گرفته شود؟

اگر شما توسط سگ، پیشگ و یا حیوان دیگر مصاب و یا مشکوک به مرض سگ دیوانه گزیده شوید پس وقایه بعد از معروض شدن حتمی است.

در شرایط ذیل وقایه بعد از معروض شدن ضروری میباشد:

- اگر جلد توسط گزیدن منقطع گردیده و زخم خونریزی داشته باشد

- اگر غشا مخاطی با ترشحات حیوان مشکوک معروض شده باشد
 - اگر حیوان کسی را گزیده باشد
1. فوت نموده باشد
 2. در جریان مشاهده ناپدید گردیده باشد
 3. اشکار شدن سلوک غیر معمول و غیر منظم
 4. در صورتیکه نتایج لابرتواری مواد دماغی حیوان مشکوک مثبت باشد

سوال 14: اگر شما توسط یک سگ واکسین شده گزیده شوید آیا در این صور گرفتن واکسین سگ دیوانه ضروری میباشد؟

نه خیر. اگر سگ به شکل درست واکسین گردیده باشد و موثریت واکسین توسط شواهد لابراتواری تایید شده باشد پس ضرورت ندارد. در غیر آن باید وقایه مناسب بعد از معروض شدن تطبیق گردد.

سوال 15: آیا در صورت گزیدن توسط یک موش نیاز به وقایه بعد از معروض شدن میباشد؟

مرض سگ دیوانه از سبب موش در بعضی از کشورهای آسیایی راپور داده شده ولی به ندرت به میان میاید. اگر توسط موش های خانگی گزیده شوید نیاز به وقایه بعد از مروض شدن نیست. اگر توسط یک موش وحشی یا دیگر جویده ها گزیده شوید در مشوره با یک متخصص امراض انتانی باید وقایه بعد از معروض شدن گرفته شود.

سوال 16: در صورت گزیدن توسط شوپرک چه باید کرد؟

در اسیا جنوب شرق چین شواهد که نشاندهنده مرض سگ دیوانه به سبب معروض شدن با شوپرک به وجود آمده باشد در دست نیست. ولی در نفوس شوپرک های کشور تایلند راپورهای seropositivity در مقابل وایرس سگ دیوانه داده شده. در این صورت توصیه میگردد که زخم به وجود آمده به شکل مکمل شسته شود و با یکی از متخصصین امراض انتانی مشوره صورت گیرد. توصیه میگردد که با شوپرک های مریض و مرده نباید ساعت تیری صورت گیرد.

سوال 17: در صورتیکه شیر یا محصولات شیر حیوان منتن استفاده شود آیا ضرورت به وقایه بعد از معروض شدن است؟

نه خیر. چنین شواهد لابراتواری و اپیدیمولوژیک که نشاندهنده انتقال مرض توسط مصرف شیر و یا محصولات آن باشد در دست نیست. ولی توصیه میگردد که از مصرف شیر حیوان مصاب به مرض جلوگیری گردد.

سوال 18: آیا مصرف گوشت یک حیوان منتن سبب انتقال مرض میگردد؟

مصرف گوشت خام حیوان منتن ایجاب وقایه بعد از معروض شدن را مینماید. گوشت پخته شده سبب انتقال مرض نمیگردد; استفاده از صرف گوشت حیوان منتن توصیه نمیگردد.

سوال 19: آیا چنین دوز واحد واکسین موجود است که میتواند برای همیشه در مقابل مرض سگ دیوانه معافیت را به میان ارد؟

نه خیر. چنین دوز واحد واکسین که بتواند در طول زنده گی معافیت را یقینی نماید در هیچ گوشه دنیا در دست نیست، ولی میتواند برای مدت محدود معافیت را به میان ارد.

سوال 20: آیا امکان وقوع مرض توسط واکسین مرض سگ دیوانه وجود دارد؟

نه خیر. واکسین سگ دیوانه که برای انسان ها استفاده میگردد به شکل غیر فعال تولید میگردد. واکسین مرض شگ دیوانه از یک سلسله از مایشات مگذرد مانند، قوت، مسمومیت، ایمنی و تعقیم. ممکن نیست که مرض سگ دیوانه از سبب تطبیق واکسین واقع شود.

سوال 21: به منظور جلوگیری و کنترل مرض سگ دیوانه چه باید کرد؟

واکسین تمام سگ ها و پیشک های خانگی در مقابل مرض سگ دیوانه در مشوره با وترنران و کارمندان صحی حیوانات باید یک مسولیت پنداشته شود.

- تصدیق واکسینشن سگ را محفوظ نگهدارید و در جریان واکسینشن سالانه انرا اریه دارید.
- شیر گاوها و گاو میش های مصاب و یا مشکوک به مرض را صرف ننمایید و نیز انرا به فروش نرسانید.

سوال 22: جدول واکسین برای واکسین نمودن سگ های کوچک خانگی چیست؟

سگ های کوچک یا پاپی ها از سوی فروشنده گان و مربیان قابل اعتبار به فروش میرسد جای که سگ ماده در مقابل مرض سگ دیوانه واکسین میگردد. این پاپی ها برای 3 ماه انتی بادی مادری را دارا میباشد ازینرو توصیه میگردد که در عمر 3 ماهه، بعد در 9 ماهه هم در یک سالگی واکسین شود. قبل از واکسین باید برای سگ ها و پاپی ها به گونه منظم ادویه ضد کرم تطبیق گردد.

اگر سگ های نگهداشته شده سگ های کوچه باشند باید واکسین را مطابق به پروتوکول بگیرد (در 3 ماه، 9 ماه، وبعد در یک سال). به شکل متبادل دوز اول واکسین را میتوان در عمر 2 ماهه تطبیق نمود. در 3 ماه اول عمر باید از دقت بیشتر کار گرفته شود.

اگر سگ های کاهل کوچه بی نگهداشت میشود باید دوز اول واکسین تا حد امکان به زودی تطبیق گردد و در این مورد با یک و ترنر محلی مشوره صورت گیرد.

بخش 2: برای کارمندان صحی

سوال 1: گزیدن یک حیوان باید چطور تداوی گردد؟

در صورتیکه یک شخص توسط یک حیوان گزیده شود:

- زخم باید همراه با صابون و آب برای 10-15 دقیقه شسته شود. در صورت عدم موجودیت صابون باید همراه آب شسته شود. این یک شیوه موثر کمک های اولیه در مقابل مرض سگ دیوانه میباشد.
- زخم ها باید به شکل درست در تسهیل صحی توسط الکل 70% و یا پایودین- ایودین پاک گردد
- وضعیت واکسینیشن را بررسی نماید؛ مانداینکه ایا واکسینیشن دیفتریا، سیاه سرفه، تیتانوس (DPT) یا تیتانوس توکساید در سابق تطبیق گردیده و یا خیر. در صورت ضرورت باید واکسین تیتانوس توکساید تطبیق گردد.
- دواى ضد باکتریا باید به خاطر جلوگیری از انتانات باکتریایی توصیه گردد.

سوال 2: از چه چیزها باید در مورد زخم های که از سبب گزیدن به میان آمده جلوگیری کرد؟

اجتناب ورزید:

- پوشاندن زخم توسط پانسمان و یا بنداژ
- دوختن که سبب تلقیح بیشتر وایرس سگ دیوانه میگردد
- در صورت زخم های بزرگ باید قبل از دوختن ان امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه (RIG) در زخم زرق گردد. امینوگلوبولین سگ دیوانه که منشا انسانی دارد (HRIG) قییم بها و کمتر قابل دریافت میباشد. امینوگلوبولین که منشا اسپ (Equine) دارد در بیشتر کشورها قابل دریافت میباشد و در مقایسه با HRIG به مراتب ارزانتر است
- خیاطه ها باید سست بوده و سبب مختل شدن جریان خون و دریناژ نگردد. ثابت گردیده که دوخت ثانوی زخم های که از اثر گزیدن به میان آمده نتایج خوب تزینی دارد.

سوال 3: استطببات وقایه بعد از معروض شدن با سگ دیوانه (PEP) چیست؟

متخصصین مرض سگ دیوانه سازمان صحی جهان (2013) مرض سگ دیوانه را به اساس گنگوری معروض شدن تقسیم نموده است و در جدول ذیل توصیه های را در مورد PEP خلاصه نموده.

جدول 1: کنگوری های معروض شدن و استطببات وقایه بعد از معروض شدن با سگ دیوانه¹

وقایه توصیه شده بعد از معروض شدن	کتگوری معروض شدن با حیوان خانگی یا وحشی مصاب و یا مشکوک به مرض سگ دیوانه و یا حیوان که جهت آزمایش قابل دریافت نیست	کتگوری معروض شدن
هیچ، اگر تاریخچه قابل اعتبار واقعه واضح باشد	لمس کردن و یا تغذیه حیوان لبسیدن جلد سالم تماس مواد اطراحی افزایش حیوان مصاب یا واقعه انسانی بالای جلد سالم	۱
واکسین را فوراً تطبیق نماید، اگر در مدت 10 روز مشاهده حیوان سالم باقی ماند و یا هم آزمایش لابراتواری ان که توسط یک لابراتوار تشخیصیه مطمین با استفاده از یک تخنیک مناسب صورت گرفته و منفی باشد نداوی را توقف دهید.	گزیده گی جلد اشکار، خراشیده گی کوچک، خراشیدگی بیدون خونریزی	۲
واکسین مرض سگ دیوانه را فوراً تطبیق نماید و بهتر خواهد بود اگر امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه را فوراً بعد از آغاز وقایه بعد از معروض شدن تطبیق نماید. میتوان امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه را 7 رزو بعد از دوز اولی واکسین تطبیق نمود. اگر در مدت 10 روز مشاهده حیوان سالم باقی ماند و یا هم آزمایش لابراتواری ان که توسط یک لابراتوار تشخیصیه مطمین با استفاده از یک تخنیک مناسب صورت گرفته و منفی باشد نداوی را توقف دهید.	یک یا چندین گزیدن جلد ویا خراشیدگی، لبسیدن جلد شکننده، ملوث شدن غشاً مخاطی با لعاب (مانند لبسیدن) معروض شدن با شوپرک ها	۳

سوال 4: چگونه میتوان واکسین مرض سگ دیوانه را به منظور تامین مصونیت و تاثیر ان نگهداری نمود؟

واکسین جدید سگ دیوانه خشک و منجمد میباید، که ضامن عمر طویل و ثبات آن است. وایل واکسین باید در درجه حرارت 2-8 سانتی گرید نگهداری شود. واکسین reconstituted باید به زود ترین فرصت مورد استفاده قرار گیرد زیرا که این دوز واحد واکسین میباید. اگر به حیث واکسین تحت الجلدی سگ دیوانه استفاده صورت میگیرد پس باید واکسین reconstituted در مدت ۶ ساعت مورد استفاده قرار گیرد و در درجه حرارت ۲-۸ سانتی گرید نگهداری شود.

سوال ۵: آیا واکسین مرض سگ دیوانه و امینوگلوبولین را میتوان به خانم های حامله و شیرده تطبیق نمود؟

بلی. تمام واکسین های مرض سگ دیوانه غیر فعال، مصون و موثر اند و میتوان آنرا به خانم های امیدوار و شیرده تطبیق نمود. این بالای جنین در مدت امیدواری و کودکان در وقت شیر دادن تاثیر ندارد. واکسین مرض سگ دیوانه از مانع پلاستنا نمیگذرد و از طریق سیزارین سکشن اطفال سالم به دنیا آمده است.

سوال 6: در کشورهای اندیمیک مرض سگ دیوانه باید از کدام واکسین های ضد مرض سگ دیوانه استفاده صورت گیرد؟

از لحاظ منشأ واکسین های استفاده شده به اقسام ذیل تقسیم میگردد:

- منشأ کلچر انساج
- منشأ تخمه های امبریونایدید

واکسین های جدید تجاری مرض سگ دیوانه به اشکال واکسین حجرات دیپلوید انسانی (HDCV)، واکسین حجرات ویرو خالص سگ دیوانه (PVRV)، واکسین خالص حجره (PCECV) chick-embryo و واکسین خالص حجره (PDEV) duck embryo قابل دریافت میباید.

سازمان صحتی جهان کشور ها را تشویق مینماید تا جدول کم هزینه داخل جلدی را که مصونو موثر است انکشاف بخشد تا دست رسی، موجودیت و توان خرید واکسین های مرض سگ دیوانه بهتر شود.

سوال 7: فواید مقایسوی استفاده از واکسین های عصری مرض سگ دیوانه کدام ها اند؟

واکسین های عصری مرض سگ دیوانه قدرتمند و مصون میباید که میتواند برای مدت نسبتاً طولانی معافیت را به میان آورد- که با در نظر داشت دوره تفریح طولانی انتان مرض سگ دیوانه حایز اهمیت میباید.

- این واکسین ها به شکل خشک و منجمد قابل دریافت است و از همین جهت دارای عمر طولانی و ثبات بیشتر میباید
- این واکسین ها در وایل های که سیرنج های یکبار مصرف نیز همراه خود دارد تولید میگردد- برای استفاده داخلی عضلی حاوی مواد رقیق کننده نیز میباید.
- این را میتوان منحصیث واکسینیشن قبل از معروض شدن به افرادی که در خطر بیشتر قرار دارد تطبیق گردد مانند اطفال و مالداران
- این را میتوان بعد از گزیدن توسط حیوانات نیز تطبیق نمود که بنام وقایه بعد از معروض شدن یاد میگردد

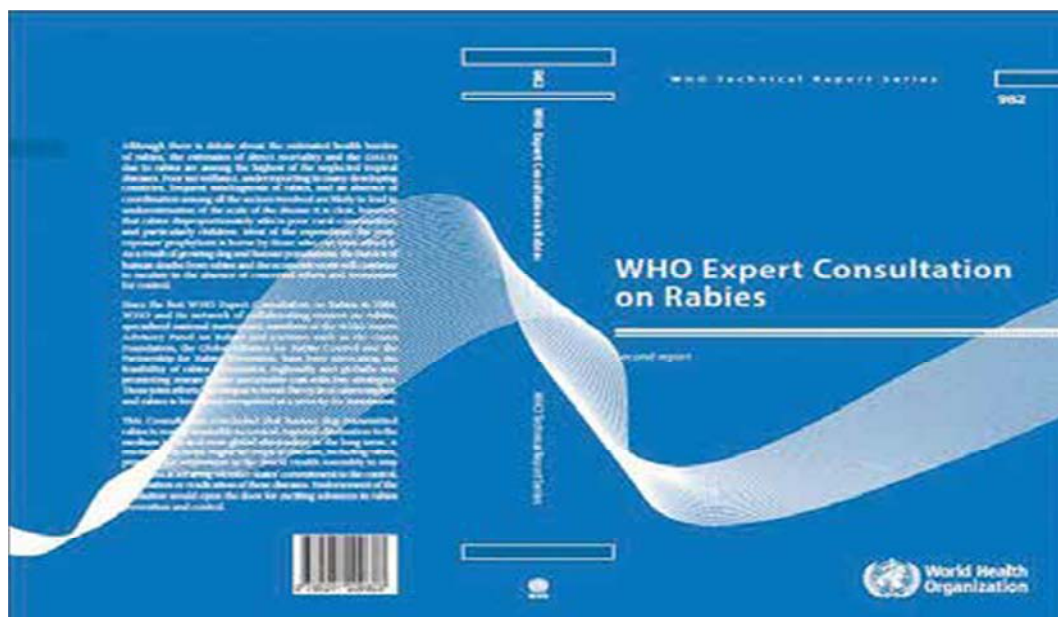
- یک فرد میتواند هم قبل از معروض شدن و هم بعد از معروض شدن واکسین مرض سگ دیوانه را اخذ نماید. این عمل توسط تحریک حجات محافظوی سبب مصونیت بیشتر میگردد و اگر دوز اضافی نیز داده شود سبب پاسخدهی فوری معافیتی میگردد.

سوال 8: واکسین های که از طرف سازمان صحتی جهان سفارش شده کدام ها اند؟

سازمان صحتی جهان لست واکسین های را که از طرف ایشان واجد شرایط گردیده اند تامین نموده و در بازارهای جهانی قابل دریافت میباشد. یگانه نگرانی واکسین های اند که از طریق عضلی تطبیق میگردد.

سازمان صحتی جهان لست دیگری نیز دارد که مصون و موثر ثابت گردیده و مطابق رژیم داخل جلدی سازمان صحتی جهان از ان داخل جلدی استفاده صورت مگردد.

سازمان صحتی جهان کمپنی های دوا سازی را تشویق مینماید تا مطابق پیش شرط ها و طرز العمل های سازمان صحتی جهان عرض اقدام نموده و عمیله های خوب تولیدی و بهبود کیفیت را تامین نماید.

سوال 9: جدول زمانی معیاری واکسینیش برای وقایه مرض سگ دیوانه چطور است؟

واکسین های عصری جهت وقایه قبل و بعد از معروض شدن قابل استفاده میباشد و جدول زمانی ان به طور مشابه تعیین میگردد

وقایه قبل از معروض شدن

یک دوز داخل عضلی در روز های 0، 7، 21 یا 28 تطبیق میگردد.

1،0 ملی لیتر زرق داخل جلدی به روزهای 0، 7، 21 یا 28 تطبیق گردد. جهت صرفه جویی در صورت وقایه داخل جلدی قبل از معروض شدن باید تعداد کافی از افراد موجود باشد تا وایل های سرباز شده در 6 ساعت ختم شود.

یک یک دوز داخل عضلی و یا داخل جلدی به روز های 0، 7، 21 و یا 28

روز 0 روز اول واکسین میباشد و ضرور نیست که روز گزیدن باشد.

وقایه بعد از معروض شدن (PEP)

برای این مقصد سه جدول زمانی وجود دارد:

پنج دوز عضلی در مقابل چهار دوز عضلی ("Essen Regimen")

یک یک دوز عضلی به روزهای 0، 3، 7، 14 و 28 تطبیق میگردد. زرق باید در قسمت بالای بازو (Deltoid Region) اجرا شود و یا در قسمت قدامی وحشی ران تطبیق گردد. واکسین باید به هیچ صورت در عضله سیرین (Gluteal Region) تطبیق نگردد لذا نمیتوان در مورد جذب آن پیشگویی نمود.

کاهش در دوز وقایه بعد از معروض شدن (رژیم چهار دوز عضلی) از سوی مرکز کنترل و وقایه امراض در انتلانتا ایالات متحده (CDC) توصیه میگردد. این به اساس مطالعه است که نشاندهنده آن است که چهار دوز واکسین که همراه با امینوگلوبولین باشد اندازه کافی معافیت را تولید میکند و دوز پنجم کدام نتیجه دلخواه نداشته است.

<http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/rr5902a1.htm>

رژیم کامل Essen (پنج دوز/که همراه و یا بیدون RIG باشد)

داخل عضلی به روزهای 0، 3، 7، 14، و 28

داخل عضلی یک یک دوز در روزهای 0، 3، 7، 14،

رژیم کوتاه Essen (چهار بازدید/ چهار دوز همراه و یا بیدون RIG)

یک یک دوز داخل عضلی به روزهای 0، 3، 7، و 14

PEP مرض سگ دیوانه به افرادی که سیستم معافیتی شان دارای انحطاط میباشد 5 دوز تطبیق گردد.

دوز اولی (روز 0) باید فوراً بعد از معروض شدن تطبیق گردد.

روز 0 به معنی روز اول واکسینیشن میباشد و ضرور نیست که روز اول گزیدن باشد.

رژیم مختصر عضلی چند محل (رژیم زاگریب) چهار دوز/سه بازدید (1-1-2)

یک دوز واکسین در قسمت بالای دست چپ (ناحیه Deltoid) و یک دوز در ناحیه مشابه دست راست در روز 0 و بعد در روزهای 7 و 21 در قسمت علوی دست به شکل تعقیبی تطبیق می‌گردد. این جدول زمانی دو بازدید کلینیکی و یک دوز واکسین را صرفه جویی منیماید.

جدول زمانی واکسینیشن داخل جلدی در چند محل. رژیم جدید صلیب سرخ تایلند (TRC)/ جدول زمانی داخل جلدی دو محل (2-2-2).

یک دوز (1,0 ملی لیتر) در هر دو دست (بالایی deltoid) به روز های 0، 3، 7 و 28 در دو محل تطبیق می‌گردد.

جدول زمانی معیاری در تسهیلات صحی تحت نظارت ماهرین صحی آموزش دیده و افسر طبی قابل توصیه می‌باشد.

سوال 10: ایا رژیم کوتاه مدت داخل جلدی PEP-ID موجود است؟

مطالعات کلینیکی که بتواند مدت PEP را کوتاه تر بسازد در جریان است تا تعقیب ان در طی تمام مدت واکسینیشن برای مریض قابل قبول باشد. پیشنهاد رژیم چهار محل یک هفته یی (4-4-4) شده تا رژیم صلیب سرخ تایلند را معاوضه نماید، در این رژیم زرق داخل جلدی در چهار محل به روزهای 0، 3 و 7 تطبیق می‌گردد. مطالعات تولید معافیت (Immunogenicity) ان امیدوار کننده می‌باشد. سازمان صحی جهان از طریق یک مطالعه خوب طرح شده توصیه مطالعه بیشتر انرا نموده است.

سوال 11: کدام موارد باید در اثنای تطبیق واکسین های عصری مرض سگ دیوانه در نظر گرفته شود؟

تمام واکسین های مرض سگ دیوانه به شکل و ایل های یک دوزه داخل عضلی جهت استفاده قابل دریافت میباشد و باید در ناحیه deltoid تطبیق گردد (در قسمت بالای دست نزدیک شانه)، و یا هم در اطفال در ناحیه قدامی وحشی ران (در ناحیه بالای ران). مانند دیگر زرقیات باید واکسین مرض سگ دیوانه نیز در ناحیه سیرین تطبیق نگردد لذا جذب آن از اثر موجودیت انساج شحمی کمتر میباشد.

- دوز های داخل عضلی و داخل جلدی برای تمام گروپ های سنی یکسان میباشد
- مطلوب این است که از تمام واکسین های مشابه مرض سگ دیوانه باید برای دوره مکمل استفاده صورت گیرد مانند واکسین های PCECV، HDCV، PVRV یا PDEV.
- پاسخ در مقابل رژیم های داخل جلدی در افرادی که جهت وقایه ملاریا کلروکین را میگردند قابل قناعت نیست و در چنین مواقع باید از رژیم داخل عضلی استفاده صورت گیرد.
- تمام واکسین های مرض سگ دیوانه را میتوان به شکل رژیم داخل عضلی استفاده نمود، ولی PCECV و PVRV فقط برای استفاده داخل جلدی میباشد.

سوال 12: آیا نیاز است که برای واکسینیشن داخل جلدی قوت واکسین (Potency) را مد نظر بگیریم؟

نه خیر. در مورد دوزهای واحد داخل عضلی که به حجم های گوناگون تولید میگردد نگرانی وجود دارد. قوت (potency) اصغری که از سوی سازمان صحتی سفارش شده در هر دوز داخل عضلی باید 2 اعشاریه 5 IU باشد. و هر دوز سفارش شده داخل جلدی واکسین مرض سگ دیوانه که سازمان صحتی جهان آنرا توصیه نموده باید حجم آن 1،0 ملی لیتر باشد.

سوال 13: در صورتیکه دوز داخل جلدی واکسین مرض سگ دیوانه کوچکتر باشد چه تاثیر خواهد داشت؟ آیا این میتواند از معروض شدن مرض سگ دیوانه محافظت نماید؟

این یک تخنیک چندین محل واکسینیشن میباشد (در قسمت علوی دست، قسمت بیرونی ران، بالای شانه، قسمت علوی سینه، و ربع پایینی بطن) که میتواند با وجود دوز کوچک هم معافیت فوری و مصونیت خوب را به میان آورد. در اوایل زرق داخل جلدی هشت محل و چهار محل اجرا میگردد و لی مطالعات کلینیکی و امیونولوژیک به شکل واضح نشان داده است که زرق در دو محل کافی است و استفاده از آن ساده و کم هزینه میباشد. معافیت که از اثر واکسین داخل جلدی به میان میاید مشابه رژیم داخل عضلی میباشد. واکسین مرض سگ دیوانه در قسمت dermis جلد زرق میگردد که میتواند در به میان آوردن پاسخ معافیت خوب کمک نماید. چنین وانمود گردیده است حجرات انتیجین موجوده در جلد در مقایسه با حجرات که در عضله میباشد موثرتر اند.

سوال 14: امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه (RIG) چیست و چگونه از آن استفاده به عمل میاید؟

RIG یک محصول بیولوژیکی میباشد که جهت تولید انتی بادی های آماده و فوری از آن استفاده میگردد تا وقتیکه سیستم معافیتی مریض در مقابل واکسینیشن پاسخ میدهد. RIG شاید منشا انسانی و یا هم حیوانی داشته باشد.

- امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه اسپ (ERIG)
- امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه انسانی (HRIG)

محاسبه دوز به طور ذیل صورت میگیرد:

- ERIG- 40 واحد بین المللی/کیلوگرام وزن بدن که حد اعظمی آن 3000 واحد میباشد

- HRIG - 20 واحد بین المللی/کلیوگرام وزن بدن که حد اعظمی آن 1500 واحد میباشد

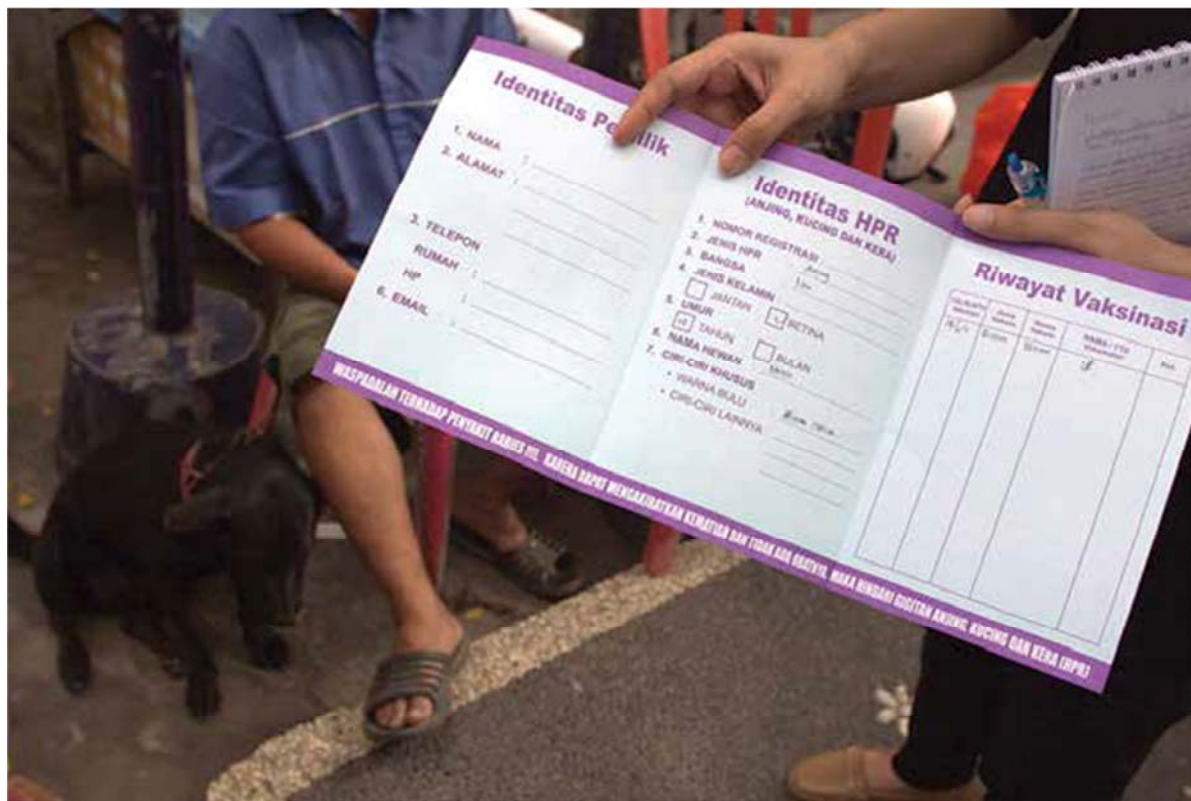
به گزیده گی های کتگوری سوم باید فوراً بعد از واقعه RIG داده شود. RIG باید در تمام اطراف زخم زرق گردد. اگر بعد از زرق در اطراف زخم RIG باقی ماند در قسمت قدامی وحشی ران یا ناحیه deltoid به شکل داخل عضلی زرق گردد. واکسین مرض سگ دیوانه باید در همان روز اولی در یک محل متفاوت زرق گردد (دست راست برای واکسین و دست چپ برای سیروم و یا برعکس)

- تولید RIG در سطح جهان اندک است، ولی تکنالوژی عصری توانمندی انرا دارد که انتی بادی های monoclonal (Mabs) را تولید نماید و شاید به سطح جهان سبب افزایش تولید RIGs گردد.

سوال 15: ایا حین تطبیق ERIG نیاز به آزمایش حساسیت جلدی میباشد؟

اکثریت ERIG که در حال حاضر تولید میگردد به پیمانته وسیع خالص میباشد و پیمانته اعراض جانبی انرا به گونه قابل ملاحظه کاهش داده است. دلایل علمی در مورد آزمایش حساسیت جلدی قبل از تطبیق ERIG موجود نمیشد به دلیل انیکه تست جلدی پیشگویی عکس العمل را میکند و اگر نتیجه تست جلدی هر گونه باشد باید تطبیق گردد.

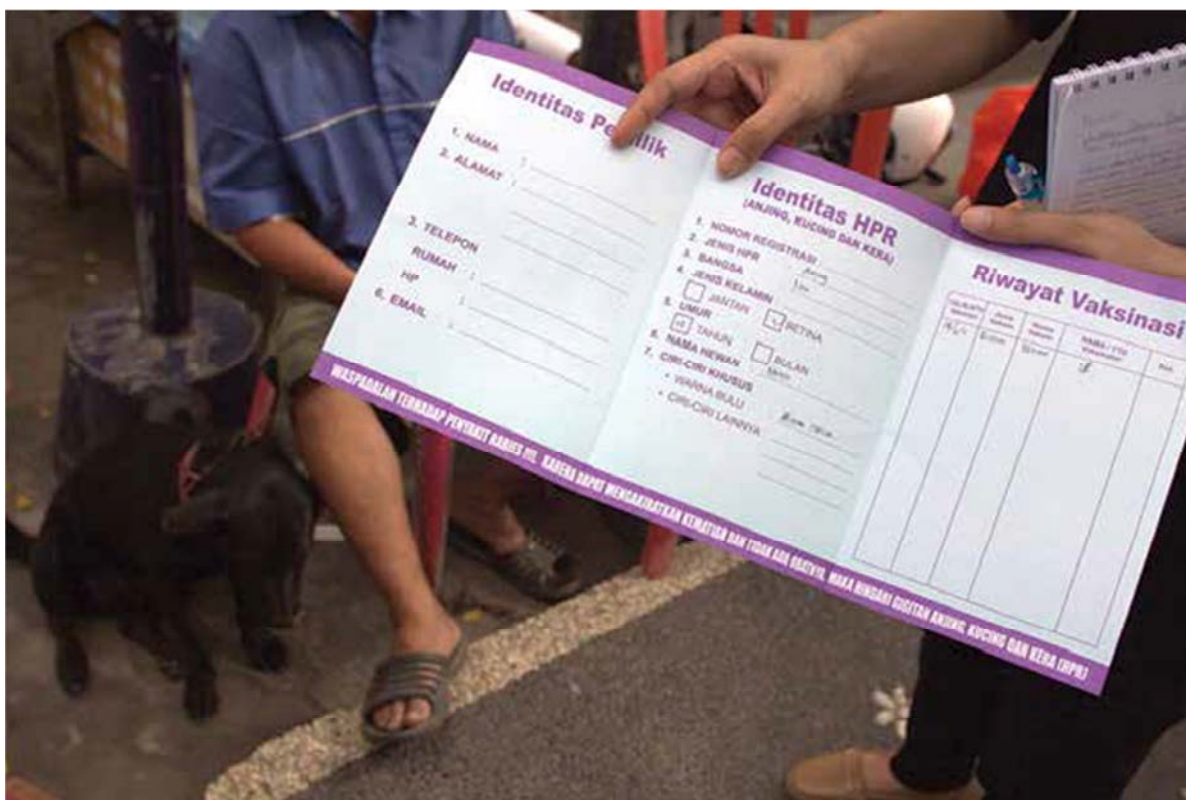
داکتر معالج باید برای اهتمامات انافیلکسیز آماده گی داشته باشد چیزی که با وجود وقوع نادر میتواند در هر مرحله به میان آید. ولی هنوز هم بعضی از تولید کننده گان ERIG توصیه اجراً تست جلدی را مینمایند. این را باید مدنظر داشته باشیم که تست منفی جلدی شاید متضمن به میان نه آمدن انافیلکسیز نشود.

سوال 16: در صورت تطبیق RIGs باید کدام اقدامات احتیاطی را مدنظر گرفت؟

برای اتمامات هر گونه عوارض جانبی باید تمام ادویه و تسهیلات عاجل موجود باشد.

- زمانیکه وایل های (بوتل ها) RIGs از یخچال بیرون میشود باید قبل از تطبیق به مریض برای چند دقیقه انتظار شود (تا برابر به درجه حرارت اطاق یا بدن گردد)
- خوبتر خواهد بود اگر RIG قبل از واکسینیشن مرض سگ دیوانه تطبیق گردد. ولی هرگز باید بعد از آغاز واکسینیشن بیشتر از 7 بعد تطبیق نگردد که در این صورت سبب انحطاط تولید انتی بادی های بدن میگردد.

- RIG باید در سیرنج و محل واکسین تطبیق نگردد.
- زمانیکه RIG در زخم های گزیده شده زرق میگردد باید از احتیاط کامل کار گرفته شود تا در شرابین خون و ریشه های عصبی زرق نگردد. حین زرق RIG باید موقعیت های آناتومیک را همیشه در نظر بگیریم
- در صورت زرق در نوک انگشتان باید متوجه بوده تا از وقوع سندروم compartment جلوگیری نماید*
- در صورتیکه یک طفل در چندین قسمت گزیده شده و برای رزق در تمام قسمت ها اندازه ان کم باشد در اینصورت باید RIG با نارمل سالین معقم رقیق گردیده تا اندازه ان دو ویا سه چند بیشتر شود
- بعد از تطبیق RIG قبل از اینکه مریض به خانه فرستاده شود باید کم از کم برای یک ساعت تحت مشاهده قرار گیرد.
- RIG باید به معده خالی تطبیق نگردد.
- در صورت حامله داری تطبیق واکسین مرض سگ دیوانه مضاد استتباب نمیباشد.

سوال 17: آیا نیاز به اجرا تست انتی بادی در مریض که واکسین سگ دیوانه را گرفته باشد میباشد؟

این در صورتیکه به شکل روتین واکسین مرض سگ دیوانه به گونه مناسب نگهداری شده باشد و به یک شخص سالم مطابق جدول زمانی تطبیق گردد ضروری نیست. این در شرایط خاص طبی قابل توصیه میباشد، مانند مریضان انحطاط معافیتی، و یا در صورت که واکسینشن به تاخیر افتاده باشد، و یا هم معروض شدن چندین بار با وایرس مرض سگ دیوانه.

سوال 18: آیا واکسینشن مرض سگ دیوانه دارای اعراض جانبی است؟

در محل زرق شاید اعراض خفیف مانند درد، احمرار، تخریش و یا هم تورم به میان آید. در بعضی مریضان شاید اعراض عمومی مانند درد سر، تب و اعراض انفلوینزا یا زکام نیز موجود باشد.

این همه اعراض جانبی موقتی بوده و به صورت خودی محدود گردیده و ندرتاً نیاز به تداوی دارد. عوارض جانبی باید به تمام مریضان واضح شود ولی این نیز باید برایشان واضح گردد که با وجود اعراض سیستماتیک و موضوعی اجرا واکسینشن حتمی میباشد.

سوال 19: آیا در مدت تطبیق واکسینشن مرض سگ دیوانه مضاد استطبابات و یا محدودیت غذایی وجود دارد؟

تمام ادویه انحطاط کننده معافیت مانند ستیروئیدز، کلوروکین (ادویه ضد ملاریا) و ادویه ضد سرطانی در مدت واکسینشن مضاد استطباب میباشد. اگر این ادویه را نمیتوان توقف داد و مریض در حالت انحطاط معافیتی نیز قرار داشته باشد پس باید رژیم داخل عضلی اجرا و به تعقیب ان RIG در محل گزیده شده تطبیق گردد. در صورت امکان در این نوع مریضان توصیه تعیین تیتراشن انتی بادی میگردد.

در مدت واکسینیشن محدودیت غذایی وجود ندارد.

سوال 20: اگر برای PEP یک دوز واکسین استفاده شده باشد و دوز دوز آخری آن دریافت نگردد. آیا این ممکن است که طریقه تطبیق واکسین مرض سگ دیوانه تبدیل گردد (داخل جلدی یا داخل عضلی)

اگر تکمیل PEP به نوع مشابه واکسین عصری ممکن نباشد، پس امکان دارد که تبدیل گردد. این عمل باید یک استثنا باشد.

در مورد امینوجنسیستی واکسین ها و در جریان واکسینیشن PEP تبدیل زرق عضلی به داخل جلدی تا هنوز کدام مطالعه صورت نگرفته.

سوال 21: آیا بعد از PEP امکان عدم موفقیت وجود دارد؟

با وجود PEP واقعات انسانی مرض سگ دیوانه گزارش داده شده. این از سبب عوامل گوناگون میباشد که مرتبط به غفلت و وضعیت صحتی انفرادی میباشد. اکثریت از سبب واکسینیشن متأخر، عدم استفاده از امینوگلوبولین مرض سگ دیوانه در کتگوری معروض شدن درجه 3 و یا هم از دوره نامکمل واکسینیشن میباشد. بعضی از واقعات مرتبط به انحطاط معافیت بوده مانند HIV/AIDS، سیروزس ویا هم استفاده از کلوروکین، سنیرایدز یا ادویه ضد سرطانی. بعضی از واقعات در شرایطی که همه چیزها به درستی انجام گرفته بود نیز گزارش داده شده است.

سوال 22: اگر یک شخص واکسین شده توسط یک سگ مصاب بار دوم گزیده شود، جدول زمانی واکسینیشن آن چگونه میباشد؟

اگر یک شخص توسط یک واکسین عصری در مقابل مرض سگ دیوانه قبل از معروض شدن و یا بعد از معروض شدن به شکل داخل جلدی یا داخل عضلی واکسین گردیده باشد، پس فقط دو دوز واکسین به روزهای 0 و 3 برایش تطبیق میگردد. (ولی اگر قبلاً توسط واکسین انساج عصبی واکسین شده باشد توصیه واکسینیشن مکمل میشود)

افرادی که قبلاً در مقابل مرض سگ دیوانه واکسین را گرفته باشد دارای دو مزایای مقایسوی میباشد.

- نیاز نیست که حتی در کتگوری 3 نیز به انها RIG تطبیق گردد.
- واکسینیشن قبلی سبب مصونیت بیشتر میگردد طوری که حجرات حافظه یی با تطبیق دوز اضافی واکسین سبب پاسخ فوری معافیتی میگردد. این دلیل است که والدین تشویق میگردند تا اطفال خویش را در مقابل مرض سگ دیوانه واکسین نمایند، زیرا اینها در مقابل گزیدن توسط سگ و معروض شدن به کتگوری 3 بیشتر آسیب پذیر اند.